

BÁO CÁO
KẾT QUẢ CÔNG TÁC NHIỆM KỲ 2016-2021
PHƯƠNG HƯỚNG NHIỆM VỤ NHIỆM KỲ 2021-2026
TÒA ÁN NHÂN DÂN HAI CẤP TỈNH NAM ĐỊNH
(Trình tại kỳ họp tổng kết HĐND tỉnh khóa XVIII)

Trong nhiệm kỳ HĐND tỉnh khóa XVIII, tình hình an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội trên địa bàn tỉnh tiếp tục được giữ vững và ổn định. Tuy nhiên, một số loại tội phạm có mặt vẫn còn diễn biến phức tạp; các tranh chấp dân sự, kinh doanh thương mại, hôn nhân - gia đình, vẫn có xu hướng gia tăng; thẩm quyền của Tòa án được mở rộng. Đồng thời với việc thực hiện nhiệm vụ xét xử, Tòa án nhân dân tỉnh triển khai thực hiện những quy định mới của Luật tổ chức TAND năm 2014 và tiếp tục thực hiện các nhiệm vụ của cải cách tư pháp.

Được sự chỉ đạo thường xuyên của Lãnh đạo Tòa án nhân dân tối cao và thường trực Tỉnh ủy, sự quan tâm của chính quyền các địa phương, sự phối hợp của các sở, ban, ngành và đặc biệt là sự cố gắng, nỗ lực của cán bộ, công chức Tòa án nhân dân hai cấp trong nhiệm kỳ qua, Tòa án nhân dân đã hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị trọng tâm trên các mặt công tác. Thay mặt lãnh đạo TAND tỉnh, tôi báo cáo kết quả công tác nhiệm kỳ 2016-2021 và phương hướng nhiệm vụ công tác nhiệm kỳ 2021-2026 như sau:

A. ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ CÁC MẶT CÔNG TÁC

I. CÔNG TÁC LÃNH ĐẠO, CHỈ ĐẠO THỰC HIỆN CÁC YÊU CẦU, NHIỆM VỤ, CHỈ TIÊU CỦA QUỐC HỘI, TAND TỐI CAO

Trên cơ sở quán triệt nghiêm túc các nghị quyết của Đảng, Quốc hội, của Tỉnh uỷ Nam Định, hàng năm, Ban cán sự đảng, lãnh đạo TAND tỉnh Nam Định đều ban hành các nghị quyết, chỉ thị, chương trình, kế hoạch hoạt động cụ thể để lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện thắng lợi các nhiệm vụ trọng tâm công tác Tòa án; yêu cầu TAND các huyện, thành phố chủ động, sáng tạo để ra các giải pháp thiết thực nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả công tác giải quyết, xét xử các loại vụ việc. Đồng thời kế thừa và phát huy những thành quả của các nhiệm kỳ trước; căn cứ vào thực tiễn để đề ra nhiều chủ trương, giải pháp đột phá, thiết

thực hoàn thành các chỉ tiêu, yêu cầu, nhiệm vụ của Quốc hội, TAND tối cao, Tỉnh uỷ góp phần nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động của TAND tỉnh Nam Định, cụ thể đó là: (1) *Đổi mới tổ chức phiên tòa theo tinh thần cải cách tư pháp, chú trọng việc tranh tụng tại phiên tòa;* (2) *Nâng cao chất lượng bản án, quyết định của Tòa án bằng cách tổ chức các cuộc thi viết bản án;* (3) *Nâng cao hiệu quả công tác hòa giải tranh chấp dân sự, đối thoại khiếu kiện hành chính, tích cực triển khai thi hành Luật Hoà giải đối thoại;* (4) *Tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm, trong đó giao chỉ tiêu tổ chức phiên tòa rút kinh nghiệm tới từng Thẩm phán;* (5) *Phối hợp chặt chẽ với các cơ quan tiến hành tố tụng và các cơ quan có liên quan trong quá trình giải quyết các loại vụ việc bằng cách bổ sung, sửa đổi thực hiện nghiêm các quy chế phối hợp...*

II. NHỮNG KẾT QUẢ NỔI BẬT TRONG CÔNG TÁC

1. CÔNG TÁC GIẢI QUYẾT, XÉT XỬ CÁC LOẠI ÁN

Trong nhiệm kỳ, TAND hai cấp đã giải quyết 19.910 vụ việc trong tổng số 20.683 vụ việc đã thụ lý, đạt tỷ lệ 96,3%. (trong đó: *Giải quyết theo thủ tục sơ thẩm 18.992 vụ; giải quyết theo thủ tục phúc thẩm 918 vụ*). So với nhiệm kỳ trước, số vụ án thụ lý tăng 4.207 vụ; số vụ án giải quyết tăng 4.026 vụ. Còn lại 773 vụ, việc đang được các đơn vị giải quyết theo quy định của pháp luật. Cụ thể như sau:

1.1. Công tác xét xử các vụ án hình sự

TAND hai cấp đã giải quyết, xét xử 5.425 vụ^[1] với 8.596 bị cáo trong tổng số 5.581 vụ với 8.825 bị cáo phải giải quyết, đạt tỷ lệ 97,2%, vượt chỉ tiêu thi đua 7,2%. So với nhiệm kỳ trước số vụ án thụ lý giảm 300 vụ, giải quyết giảm 275 vụ.

Qua công tác giải quyết, xét xử các vụ án hình sự cho thấy một số loại tội phạm, vi phạm pháp luật vẫn diễn biến phức tạp: Các vụ án ma túy có tính chất, mức độ vi phạm ngày càng nghiêm trọng, quy mô tổ chức chặt chẽ và thủ đoạn ngày càng tinh vi; tội phạm sử dụng mạng viễn thông, internet để lừa đảo, đánh bạc, tổ chức đánh bạc với quy mô lớn; các vụ án xâm phạm trật tự, an toàn giao thông với tính chất, mức độ nghiêm trọng. Tòa án các cấp đã chú trọng việc tăng

[1] Án hình sự: Thủ lý theo thủ tục sơ thẩm 5.138 vụ - 8.237 bị cáo; giải quyết, xét xử 4.997 vụ - 8.037 bị cáo; Cụ thể: Tòa án trả hồ sơ yêu cầu Viện kiểm sát điều tra bổ sung: 44 vụ - 103 bị cáo (có 03 vụ - 05 bị cáo, VKS giữ nguyên quan điểm truy tố ban đầu); Đinh chỉ xét xử 18 vụ - 26 bị cáo (người bị hại rút yêu cầu khởi tố, bị cáo chết); mở phiên tòa xét xử 4.935 vụ - 7.908 bị cáo. Kết quả: không có tội: 05 bị cáo (do chính sách pháp luật hình sự thay đổi); phạt cảnh cáo: 02 bị cáo; miễn trách nhiệm hình sự: 68 bị cáo; phạt tiền: 191 bị cáo; cải tạo không giam giữ: 692 bị cáo; phạt tù cho hưởng án treo: 1.714 bị cáo; phạt tù có thời hạn đến 20 năm: 5.180 bị cáo; phạt tù chung thân: 29 bị cáo, tử hình: 27 bị cáo. Thủ lý theo thủ tục phúc thẩm 443 vụ - 588 bị cáo, đưa ra xét xử 428 vụ - 559 bị cáo. Kết quả: đình chỉ xét xử phúc thẩm 199 bị cáo; giữ nguyên bản án sơ thẩm 133 bị cáo; sửa bản án sơ thẩm 218 bị cáo; huỷ bản án sơ thẩm và đình chỉ vụ án: 05 bị cáo; miễn trách nhiệm hình sự: 04 bị cáo.

cường phối hợp với các cơ quan tiến hành tố tụng cùng cấp xây dựng quy chế phối hợp trong công tác nên hầu hết các vụ án đều được đưa ra xét xử kịp thời, trong thời hạn quy định của pháp luật. Việc xét xử bảo đảm đúng người, đúng tội, đúng pháp luật, không có vụ nào xử oan người vô tội hoặc bỏ lọt tội phạm; hình phạt Toà án đã áp dụng đối với các bị cáo tương xứng với tính chất, mức độ hành vi phạm tội đủ sức răn đe, phòng ngừa tội phạm phát sinh.

Nhiều vụ án lớn đặc biệt nghiêm trọng hoặc dư luận xã hội quan tâm được các cơ quan tiến hành tố tụng phối hợp chặt chẽ, khẩn trương điều tra, truy tố và xét xử kịp thời với các bản án nghiêm minh, góp phần có hiệu quả vào bảo đảm an ninh, trật tự an toàn xã hội tại địa phương, điển hình như: vụ án Vũ Thị Tuyết Lan và đồng phạm bị truy tố về tội “Tham ô tài sản” và tội “Thiếu trách nhiệm gây hậu quả nghiêm trọng” xảy ra tại Trung tâm đấu giá tỉnh Nam Định. TAND tỉnh xử phạt bị cáo Lan tù chung thân; vụ án Nguyễn Thị Lê Ánh và đồng phạm bị truy tố về tội “Mua bán trái phép chất ma túy” với số lượng 180 bánh Heroin từ thành phố Điện Biên về thành phố Nam Định. TAND tỉnh đã tuyên phạt cả 04 bị cáo mức án tử hình; vụ án Đỗ Đức Mạnh Hùng phạm tội “Giết người”, bị cáo do nghiện ma túy đá trong con ảo giác đã giết chính bố mẹ đẻ, TAND tỉnh đã tuyên phạt bị cáo mức án tử hình...các vụ án trên sau khi được xét xử đã nhận được sự đồng tình ủng hộ của các tầng lớp nhân dân.

1.2.Công tác giải quyết, xét xử vụ việc dân sự

TAND hai cấp đã giải quyết, xét xử 13.652/14.256 vụ việc^[2] - đạt tỷ lệ 95,7%, vượt chỉ tiêu thi đua 10,7%. So với nhiệm kỳ trước, số vụ án thụ lý tăng 3.813 vụ; giải quyết tăng 3.610 vụ.

Trong nhiệm kỳ, lãnh đạo TAND tỉnh đã chỉ đạo TAND hai cấp tập trung làm tốt công tác hướng dẫn đương sự thực hiện đúng nghĩa vụ về cung cấp chứng cứ, tài liệu của vụ án; tăng cường phối hợp với các cơ quan hữu quan nhằm giải quyết tốt vụ án; chủ động xác minh, thu thập chứng cứ trong những trường hợp cần thiết theo quy định của pháp luật. Tuy nhiên đây là loại án phức tạp phát sinh trong nội bộ nhân dân nhất là những tranh chấp liên quan đến đất đai, dòng họ, tài sản chung của vợ chồng...nhưng TAND hai cấp đã khắc phục cơ bản việc để các vụ án quá hạn luật định, tuyên bản án, quyết định không rõ ràng gây khó khăn cho công tác thi hành án; tích cực làm tốt công tác hoà giải, đã hoà giải được 9.613 vụ việc đạt tỷ lệ 70% số vụ việc đã giải quyết, vượt 10%

^[2]Các vụ việc dân sự (bao gồm: án dân sự 1.913/2.172 vụ việc; án HN&GD 11.517/11.840 vụ việc; án KDTM 206/228 vụ việc; án lao động 16/16 vụ việc). Trong đó, án dân sự: thụ lý, giải quyết, xét xử theo thủ tục sơ thẩm 1.609/1.826 vụ; thụ lý, giải quyết, xét xử theo thủ tục phúc thẩm 304/346 vụ. Án HN&GD: thụ lý, giải quyết, xét xử theo thủ tục sơ thẩm 11.383/11.695 vụ việc; thụ lý, giải quyết xét xử theo thủ tục phúc thẩm 134/145 vụ. Án KDTM: thụ lý giải quyết, xét xử theo thủ tục sơ thẩm 172/192 vụ; thụ lý giải quyết, xét xử theo thủ tục phúc thẩm 34/36 vụ. Án lao động, thụ lý giải quyết, xét xử theo thủ tục sơ thẩm 14/14 vụ; thụ lý giải quyết, xét xử theo thủ tục phúc thẩm 2/2 vụ.

so với chỉ tiêu thi đua của TAND tối cao quy định, các vụ án được giải quyết triệt để góp phần củng cố mối quan hệ đoàn kết trong nội bộ nhân dân.

1.3.Công tác xét xử các vụ án hành chính

TAND hai cấp đã giải quyết xét xử 65/73 vụ^[3], đạt tỷ lệ 89%, vượt chỉ tiêu thi đua 24%. So với nhiệm kỳ trước số vụ án thụ lý giảm 79 vụ, giải quyết giảm 77 vụ.Còn lại 08 vụ do mới thụ lý đang được các đơn vị giải quyết theo quy định của pháp luật.

Thực tiễn giải quyết, xét xử cho thấy các vụ án hành chính thường phức tạp, quá trình thực hiện một số quy định của Luật Tố tụng hành chính cũng gặp phải những khó khăn, vướng mắc nhưng TAND hai cấp đã có nhiều cố gắng bảo đảm các vụ án được giải quyết trong thời hạn theo quy định của pháp luật.Phần lớn các vụ án có đối tượng khởi kiện là quyết định hành chính hoặc hành vi hành chính của Chủ tịch hoặc Ủy ban nhân dân các cấp ban hành, thực hiện trong quá trình quản lý đất đai. Tòa án đã chú trọng công tác đối thoại giữa người khởi kiện và người bị kiện, phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng hồ sơ, thu thập đầy đủ chứng cứ cần thiết. Vì vậy, cho đến nay các vụ án hành chính phần lớn được giải quyết với tiến độ nhanh hơn, bảo đảm giải quyết vụ án đúng theo quy định của pháp luật.

1.4.Việc xem xét quyết định áp dụng các biện pháp xử lý hành chính tại Tòa án

Việc xem xét áp dụng các biện pháp xử lý hành chính được các Tòa án giải quyết kịp thời; chủ động phối hợp với phòng Lao động Thương binh và Xã hội của các huyện thụ lý, giải quyết ngay các hồ sơ đề nghị đã đủ điều kiện.

Trong nhiệm kỳ, TAND hai cấp đã thụ lý 773 trường hợp, giải quyết 768 trường hợp (TA tỉnh 08; TA huyện 754), đạt tỷ lệ 99,3%, vượt chỉ tiêu thi đua 0,3%. Kết quả giải quyết: TAND cấp huyện đã ra quyết định đưa vào trường giáo dưỡng 41 trường hợp; đưa vào cơ sở giáo dục bắt buộc 104 trường hợp; đưa vào cơ sở cai nghiện bắt buộc 604 trường hợp; đình chỉ 11 trường hợp. Đối với 08 trường hợp khiếu nại, TAND tỉnh giữ nguyên quyết định của TAND cấp huyện.

2. Công tác thi hành án hình sự

TAND hai cấp đã ra quyết định thi hành án kịp thời, đúng pháp luật đối với 8.217 người bị kết án^[4] mà bản án, quyết định đã có hiệu lực pháp luật, đạt tỷ lệ 100%. Trong dịp Tết nguyên đán, 30/4 và Quốc khánh 2/9, TAND tỉnh đã tổ chức

[3]Án hành chính: giải quyết, xét xử theo thủ tục sơ thẩm 57/64 vụ; giải quyết, xét xử theo thủ tục phúc thẩm 8/9 vụ.

[4]TAND tỉnh 1.179 bị án, TA cấp huyện 7.038 bị án và uỷ thác thi hành án 440 bị án.

xét giảm thời hạn chấp hành hình phạt tù cho 236 phạm nhân^[5] có đủ các điều kiện theo quy định của pháp luật; tha tù trước thời hạn có điều kiện 22 bị án; tổ chức thi hành án tử hình 02 bị án. Các đơn vị Tòa án trong tỉnh luôn bảo đảm sự phối hợp chặt chẽ với các cơ quan hữu quan và chính quyền địa phương trong việc theo dõi và quản lý người được hoãn, tạm đình chỉ thi hành án phạt tù và các đối tượng được hưởng án treo, cải tạo không giam giữ.

3. Công tác kiểm tra nghiệp vụ

Thực hiện chương trình, kế hoạch công tác của TAND tỉnh, hàng năm TAND tỉnh đã tổ chức kết luận kiểm tra 10/10 đơn vị Tòa án cấp huyện trong tỉnh, với 24.647 hồ sơ vụ án đã có hiệu lực pháp luật. Ngoài ra, TAND tỉnh đã tổ chức nhiều đợt kiểm tra như kiểm tra đột xuất công tác chuyên môn của các đơn vị; kiểm tra chuyên đề, nhằm phát hiện và chấn chỉnh kịp thời những hạn chế trong công tác xét xử, qua đó góp phần nâng cao trình độ, kỹ năng xét xử cho thẩm phán và thư ký tòa án.

4. Công tác giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo

Việc tiếp dân và giải quyết các đơn thư khiếu nại, tố cáo của công dân luôn được các đơn vị Tòa án trong tỉnh chú trọng. Các đơn vị đều bố trí địa điểm và cán bộ tiếp dân, xây dựng quy chế mở sổ theo dõi, đăng tải công khai lịch tiếp dân của Lãnh đạo đơn vị trên Trang thông tin điện tử của TAND tỉnh.

Trong nhiệm kỳ đã tiếp nhận và giải quyết 1.152 đơn thư các loại. Trong đó, đơn thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án 2 cấp là 955 đơn. Phần lớn trong số này là đơn tố tụng (trong đó: 896 đơn kháng cáo, đơn đề nghị, đơn hoãn phiên tòa, đơn phản ánh, đơn kiến nghị; 59 đơn khiếu nại, tố cáo trong lĩnh vực tư pháp). Tất cả các trường hợp tố cáo đều đã được thành lập đoàn công tác kiểm tra, xác minh vụ việc và được kết luận các đơn tố cáo đều sai sự thật; việc khiếu nại cũng đã được xem xét và trả lời đúng thời hạn luật định, không để tồn đọng. Ngoài ra, TAND tỉnh còn nhận 197 đơn khiếu nại, tố cáo, đề nghị, kiến nghị, phản ánh không thuộc thẩm quyền giải quyết, Tòa án đã có công văn chuyển đến cơ quan có thẩm quyền và thông báo cho đương sự biết. Nhìn chung, công tác tiếp dân và giải quyết đơn thư khiếu nại tố cáo được phân loại và kịp thời giải quyết dứt điểm đúng thời hạn luật định, không để đơn thư tồn đọng, gây bức xúc trong nhân dân.

5. Công tác tổ chức cán bộ

Nhận thức công tác cán bộ là gốc của công việc nhất là đặc thù hoạt động xét xử của cơ quan Tòa án. Công tác quy hoạch, bố trí sắp xếp cán bộ luôn được quan tâm và thực hiện chặt chẽ, đảm bảo đáp ứng yêu cầu chính trị của đơn vị

^[5]Trong đó: Giảm hết thời hạn chấp hành hình phạt tù 84 phạm nhân; giảm từ 01 tháng đến 05 tháng 152 phạm nhân.

và phù hợp với các điều kiện, tiêu chuẩn và quy định của Tòa án; nhằm củng cố, kiện toàn đội ngũ cán bộ lãnh đạo, quản lý^[6], bảo đảm công tác lãnh đạo, chỉ đạo hoạt động của TAND 2 cấp. Việc luân chuyển, điều động^[7] thẩm phán, thư ký để tăng cường công tác xét xử giữa các đơn vị được thực hiện phù hợp.

Trong nhiệm kỳ qua, công tác tổ chức, cán bộ đã có những chuyển biến tích cực; biên chế được bổ sung, đội ngũ cán bộ lãnh đạo được củng cố, kiện toàn^[8]; chất lượng đội ngũ cán bộ tiếp tục được nâng lên cả về trình độ chuyên môn nghiệp vụ và phẩm chất chính trị^[9], đạo đức lối sống, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ và công tác giải quyết, xét xử các loại vụ việc.

6. Công tác Hội thẩm nhân dân

Thực hiện nguyên tắc hiến định việc xét xử có hội thẩm nhân dân tham gia, nhiệm kỳ 2016-2021 Hội đồng nhân dân các cấp đã bầu 240 vị hội thẩm nhân dân hai cấp của TAND tỉnh Nam Định. Các vị Hội thẩm được cơ cấu ở tất cả các cấp, các ngành với trình độ, kiến thức xã hội phong phú, đã nêu cao tinh thần trách nhiệm tham gia tích cực vào công tác xét xử. Trong suốt nhiệm kỳ, Hội thẩm nhân dân hai cấp đã tham gia xét xử 25.434 lượt các vụ án hình sự, dân sự, kinh doanh thương mại, lao động và hành chính bảo đảm về số lượng và chất lượng. Việc tham gia xét xử của các vị hội thẩm đã góp phần quan trọng vào thành tích chung của TAND hai cấp tỉnh Nam Định.

III. ĐÁNH GIÁ CHUNG:

Trong nhiệm kỳ 2016- 2021, TAND hai cấp tỉnh Nam Định đã quán triệt và triển khai thực hiện nghiêm túc sự lãnh đạo của TAND tối cao, của Tỉnh ủy và Hội đồng nhân dân tỉnh về công tác tư pháp và cải cách tư pháp, chủ động xây dựng các kế hoạch, chương trình công tác nên kết quả hoạt động của TAND hai cấp đã đáp ứng được các yêu cầu, chỉ tiêu thi đua của TAND tối cao và nhiệm vụ chính trị của địa phương. Công tác xét xử các loại án bảo đảm về số lượng, chất lượng xét xử ngày càng được nâng cao, nhiều vụ án trọng điểm gây bức xúc trong dư luận được xét xử kịp thời, nghiêm minh; các phiên tòa rút kinh nghiệm,

^[6] Bổ nhiệm mới và bổ nhiệm lại chức vụ Lãnh đạo quản lý: chức vụ Phó Chánh án TAND tỉnh cho 02 đ/c; chức vụ Chánh, Phó tòa, Trưởng phó phòng 16 đ/c; Chánh án và Phó Chánh án TAND cấp huyện, thành phố 40 đ/c; Chánh Văn phòng và Phó Chánh Văn phòng TAND cấp huyện, thành phố là 13 đ/c; miễn nhiệm chức vụ Phó Chánh án TAND huyện là 01 đ/c.

^[7] Trong nhiệm kỳ đã luân chuyển, điều động 35 đ/c; biệt phái 01 đ/c.

^[8] TAND tỉnh Nam Định đã bổ nhiệm mới và bổ nhiệm lại các chức danh Thẩm phán: 01 Thẩm phán cao cấp; 35 đ/c Thẩm phán trung cấp; 47 đ/c Thẩm phán sơ cấp; tuyển dụng 11 công chức (9 đ/c thư ký, 1 đ/c chuyên viên và 2 đ/c kế toán viên); tiếp nhận 08 đ/c hợp đồng 68 làm nhiệm vụ lái xe, bảo vệ, nhân viên phục vụ. Thi hành Luật Hòa giải, đối thoại Tòa án năm 2020, đã tham mưu Chánh án bổ nhiệm 31 đ/c làm Hòa giải viên thuộc TAND hai cấp tỉnh Nam Định.

^[9] Hiện nay, TAND hai cấp có 100% cán bộ lãnh đạo, quản lý đều có trình độ cao cấp lý luận chính trị. Về trình độ chuyên môn: 01 đ/c có trình độ tiến sĩ luật, 41 đ/c có trình độ thạc sĩ luật, 104 đồng chí có trình độ cử nhân luật.

phiên tòa xét xử lưu động và việc công khai bản án trên cổng thông tin điện tử được thực hiện có hiệu quả^[10]; công tác hòa giải đối thoại trong các vụ án dân sự, hành chính được chú trọng làm tốt. Công tác cán bộ được chú trọng tăng cường cả về trình độ, kỹ năng xét xử và phẩm chất đạo đức. Nội bộ cơ quan đoàn kết thống nhất, các phong trào thi đua được đẩy mạnh. Cơ sở vật chất, phương tiện làm việc của các tòa án từng bước được tăng cường. Với những thành tích đã đạt được, trong nhiệm kỳ qua, TAND tỉnh Nam Định luôn đạt danh hiệu tập thể lao động xuất sắc, năm 2016 vinh dự được nhận cờ thi đua của Chính phủ và nhiều năm được nhận cờ thi đua của TAND tối cao và Chủ tịch ủy ban nhân dân tỉnh.

Bên cạnh những kết quả đã đạt được, hoạt động của TAND hai cấp tỉnh Nam Định còn một số hạn chế sau: vẫn còn vi phạm trong quá trình tiếp nhận, thụ lý đơn khởi kiện; việc tổng kết rút kinh nghiệm xét xử, áp dụng án lệ mặc dù đã có nhiều tiến bộ nhưng vẫn còn chậm, chưa đáp ứng được yêu cầu thực tiễn đặt ra; công tác cải cách thủ tục hành chính tư pháp dù đã có nhiều đổi mới, nhưng có đơn vị hoạt động hiệu quả chưa cao, chưa tạo điều kiện thuận lợi nhất cho người dân khi có công việc đến Tòa án.

Các hạn chế nêu trên có nhiều nguyên nhân. Trước hết về nguyên nhân chủ quan: vẫn còn một số thẩm phán, công chức tòa án hạn chế về năng lực, trình độ, ý thức chấp hành kỷ luật, kỷ cương công vụ chưa nghiêm, tinh thần trách nhiệm, thái độ phục vụ nhân dân chưa tốt nên hiệu quả công tác chưa đáp ứng được yêu cầu.

Về nguyên nhân khách quan: một số quy định của pháp luật mâu thuẫn, chồng chéo nên còn có quan điểm nhận thức và áp dụng khác nhau giữa các thẩm phán, giữa các cấp Tòa án. Một số cơ quan tổ chức chưa phối hợp chặt chẽ với Tòa án, thậm chí chưa làm hết trách nhiệm của mình theo quy định của pháp luật trong việc cung cấp tài liệu, chứng cứ, giám định, tham gia thẩm định, định giá tài sản... làm cho quá trình giải quyết một số vụ án còn gặp nhiều khó khăn, kéo dài ảnh hưởng tới tiến độ, hiệu quả công tác xét xử của Toà án. Trong các vụ án tranh chấp dân sự, KDTM và hành chính vẫn còn thường hợp đương sự không hợp tác, trốn tránh trách nhiệm, nghĩa vụ; việc ủy thác thu thập chứng cứ đối với các vụ án có yếu tố nước ngoài còn khó khăn, thời gian kéo dài.

IV. BÀI HỌC KINH NGHIỆM

Thứ nhất, thường xuyên quán triệt và thực hiện nghiêm túc các chủ trương, đường lối, chính sách của Đảng và các nghị quyết của Quốc hội về công tác tư pháp nói chung và công tác của các Tòa án nói riêng; đề ra các chương trình, kế

^[10] Trong nhiệm kỳ qua TAND tỉnh Nam Định đã tổ chức thành công được 812 phiên tòa rút kinh nghiệm; 453 phiên tòa xét xử lưu động; công bố được 6745 bản án, quyết định trên trang thông tin điện tử TAND tối cao.

hoạch trọng tâm công tác, trong đó xác định những giải pháp và khâu đột phá để tập trung lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện quyết liệt có hiệu quả.

Thứ hai, chăm lo xây dựng đội ngũ cán bộ Tòa án trong sạch, vững mạnh. Làm tốt việc kiện toàn tổ chức cán bộ Tòa án nhân dân các cấp. Quan tâm công tác đào tạo, bồi dưỡng chuyên môn nghiệp vụ và công tác giáo dục chính trị tư tưởng; nâng cao tinh thần trách nhiệm, bản lĩnh chính trị và đạo đức nghề nghiệp cho cán bộ, công chức.

Thứ ba, tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra trong hoạt động công vụ. Xử lý kịp thời, nghiêm minh các hành vi vi phạm của cán bộ, khen thưởng các tập thể, các nhân có thành tích xuất sắc trong công tác và nhân rộng điển hình tiên tiến để cán bộ, công chức noi theo. Khơi dậy và phát huy tính chủ động, năng động sáng tạo của cán bộ, công chức và đề cao trách nhiệm của người đứng đầu đối với từng đơn vị Tòa án.

Thứ tư, tăng cường phối hợp có hiệu quả với các cơ quan hữu quan trong quá trình triển khai thực hiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn. Tăng cường vai trò giám sát của các đại biểu hội đồng nhân dân và các tổ chức xã hội. Tăng cường vai trò của các phương tiện thông tin đại chúng trong việc tuyên truyền, cung cấp thông tin chính xác, khách quan về hoạt động của các Tòa án.

B. PHƯƠNG HƯỚNG, NHIỆM VỤ TRONG NHIỆM KỲ TỚI

Trên cơ sở phát huy những kết quả và thành tích đã đạt được, để hoàn thành tốt các nhiệm vụ chính trị của Tòa án, đáp ứng yêu cầu cải cách tư pháp và các chỉ tiêu, yêu cầu mà các Nghị quyết của Quốc hội đã đề ra. TAND tỉnh Nam Định xác định phương hướng, nhiệm vụ công tác trong nhiệm kỳ tới tập trung vào một số công tác chính như sau:

1. Tiếp tục thực hiện nghiêm các Nghị quyết của Đảng, Quốc hội về công tác tư pháp và cải cách tư pháp.
2. Đẩy nhanh tiến độ và nâng cao chất lượng giải quyết, xét xử các loại vụ việc; thực hiện tốt nguyên tắc tranh tụng, đảm bảo các phán quyết của Tòa án phải đúng pháp luật, bảo vệ công lý, bảo vệ quyền con người, quyền công dân. Chú trọng tập trung làm tốt công tác hòa giải trong giải quyết các vụ việc dân sự và công tác đối thoại trong giải quyết các vụ án hành chính. Khắc phục triệt để việc để các vụ án quá thời hạn xét xử do nguyên nhân chủ quan; bảo đảm xét xử nghiêm minh, khách quan, công bằng, đúng pháp luật, không để xảy ra oan, sai, bỏ lọt tội phạm; thực hiện tốt công tác thi hành án hình sự. Tăng cường tổ chức các phiên tòa rút kinh nghiệm. Chủ động xây dựng và thực hiện tốt quy chế phối hợp giữa các cơ quan tiến hành tố tụng cùng cấp.

3.Tăng cường công tác kiểm tra, thanh tra hoạt động công vụ. Xử lý nghiêm những tập thể, cá nhân có sai phạm gắn với xử lý trách nhiệm của người đứng đầu. Tăng cường giáo dục chính trị tư tưởng cho đội ngũ cán bộ, công chức nhằm xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức Tòa án trong sạch, vững mạnh; thường xuyên kiểm tra, thanh tra nội bộ, tăng cường kỷ luật, kỷ cương công vụ; kịp thời phát hiện và xử lý nghiêm minh các sai phạm tiêu cực của cán bộ, công chức. Phối hợp với Mặt trận Tổ quốc cấp tỉnh, cấp huyện giới thiệu nhân sự để Hội đồng nhân dân cùng cấp bầu Hội thẩm nhân dân nhiệm kỳ 2021-2026.

4. Tăng cường ứng dụng công nghệ thông tin trong hoạt động chuyên môn nghiệp vụ và trong hoạt động quản lý, điều hành; tiếp tục đổi mới thủ tục hành chính - tư pháp, đảm bảo công khai minh bạch các hoạt động của Tòa án, tạo điều kiện thuận lợi cho người dân khi giải quyết công việc tại Tòa án, nâng cao hiệu lực, hiệu quả của công tác chỉ đạo, điều hành của lãnh đạo các đơn vị.

5. Làm tốt công tác xây dựng Đảng; tổ chức thực hiện nghiêm các quy định của pháp luật và của Tòa án nhân dân về chế độ trách nhiệm đối với cán bộ, công chức trong thực thi nhiệm vụ. Đẩy mạnh và triển khai có hiệu quả các phong trào thi đua; tiếp tục triển khai thực hiện nghiêm túc Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị về đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Thường xuyên rà soát khen thưởng vinh danh, nhân rộng các điển hình tiên tiến; thực hiện việc kiểm điểm tự phê bình và phê bình, khắc phục những tồn tại, khuyết điểm sau khi kiểm điểm tự phê bình của cán bộ, đảng viên Tòa án các cấp.

C. MỘT SỐ KIẾN NGHỊ ĐỀ XUẤT

Để giúp cho các đơn vị Tòa án hoàn thành tốt hơn nữa nhiệm vụ chính trị của ngành, thông qua công tác xét xử Tòa án nhân dân tỉnh Nam Định có một số đề nghị như sau:

1. Nâng cao chất lượng giải quyết tranh chấp đất đai

Thực tiễn xét xử án dân sự cho thấy 70% tranh chấp trong nhân dân đều liên quan đến đất đai. Những vụ án này thường rất phức tạp, gây nhiều khó khăn cho tòa án trong quá trình giải quyết. Nếu giải quyết không tốt hậu quả vụ án là khôn lường. Có thể dẫn đến nhiều đơn thư khiếu nại, khiếu kiện đông người, thậm chí có vụ án dân sự đã dẫn đến vụ án hình sự, gây ảnh hưởng xấu đến tình hình trật tự an ninh địa phương. Vì vậy, để nâng cao chất lượng xét xử giải quyết tranh chấp đất đai chúng tôi đề nghị:

- Các sở, ban, ngành và 10 đơn vị huyện, thành phố cần tiếp tục thực hiện nghiêm quy chế số 02 ngày 24/01/2019 phối hợp công tác giữa Ban cán sự đảng UBND tỉnh với Ban cán sự đảng TAND tỉnh trong việc cung cấp thông tin tài liệu chứng cứ, thẩm định, định giá, cử người đại diện tham gia phiên tòa, nhằm

xây dựng hồ sơ một cách khách quan, toàn diện, đủ chứng cứ cần thiết để giải quyết vụ án đúng pháp luật, bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của công dân, tổ chức.

- Chính quyền các phường, xã trong tỉnh cần quan tâm hơn nữa đến công tác hòa giải tranh chấp đất đai ngay tại cơ sở theo quy định tại Điều 202 Luật đất đai năm 2013, để giải quyết kịp thời mâu thuẫn phát sinh trong nội bộ nhân dân, hạn chế đơn thư khiếu nại lên cơ quan quản lý cấp trên.

2. Tăng cường công tác xét xử lưu động

Thực tiễn xét xử lưu động các vụ án hình sự đã khẳng định đây là một trong các biện pháp tuyên truyền, phổ biến giáo dục pháp luật thu hút đông đảo người dân đến tham dự, có sức lan tỏa rộng lớn mang lại hiệu quả cao mà chi phí lại thấp. Do đó, đề nghị các cấp chính quyền cần quan tâm hơn nữa, tạo điều kiện cho Tòa án tăng cường công tác xét xử lưu động, nhằm phổ biến giáo dục pháp luật và răn đe phòng ngừa tội phạm.

Trên đây là báo cáo kết quả công tác nhiệm kỳ 2016-2021 và phương hướng nhiệm vụ công tác nhiệm kỳ tiếp theo của TAND hai cấp tỉnh Nam Định. Chúng tôi rất mong tiếp tục nhận được sự lãnh đạo của Tỉnh ủy, sự giám sát và đóng góp của các vị đại biểu Hội đồng nhân dân, sự quan tâm của các cấp chính quyền và sự phối hợp của các sở ban ngành, để TAND tỉnh Nam Định tiếp tục hoàn thành tốt công tác xét xử, phục vụ kịp thời nhiệm vụ chính trị của địa phương.

Cuối cùng xin kính chúc sức khỏe các vị đại biểu Hội đồng nhân dân, chúc kỳ họp tổng kết nhiệm kỳ HĐND tỉnh thành công tốt đẹp. Xin trân trọng cảm ơn!

Nơi nhận:

- TT HĐND tỉnh;
- Đại biểu HĐND tỉnh;
- Ban Pháp chế HĐND tỉnh;
- Lãnh đạo TAND tối cao;
- Lưu TH, VP.

